

Korte studies in Efeze (3)

Geheimenis (2)

In de vorige studie zagen we dat het eerste deel van de inhoud van het geheimenis dat ons door Paulus in Efeze 1 bekend gemaakt wordt dat in de bedeling van de volheid der tijden alle dingen weer in Christus bijeen gebracht worden, zowel de dingen die in de hemelen zijn als de dingen die op aarde zijn.

De woorden 'weer bijeen te brengen' zijn in het Grieks één woord, namelijk *anakefalaioosasthai*. Als je *ana*, 'weer', er even af denkt houd je een werkwoord over dat begint met *kefalè*. Dat is 'Hoofd'. Ook dit is een belangrijk woord in de brief aan de Efeziërs, waar we zeker ook nog aandacht aan zullen besteden. Dat Hoofd is Christus. Paulus zegt hier dat alle dingen wederom onder één Hoofd verzameld zullen worden 'in Christus'. Die 'alle dingen' zijn dan de dingen in de hemelen en de dingen op de aarde.

Om wat meer uitleg te krijgen van wat Paulus hier nu precies bedoelt, zullen we er een tekstgedeelte uit een andere brief naast leggen en wel Kolossenzen 1:15-20. Ik schrijf deze prachtige verzen ook gelijk in een structuur:

1:15 *Hij is het Beeld van de onzichtbare God, de Eerstgeborene van heel de schepping*

1:16 *Want in Hem zijn alle dingen geschapen die in de hemelen zijn en die op de aarde zijn, die zichtbaar en die onzichtbaar zijn: tronen, heerschappijen, overheden of machten; alle dingen zijn door Hem en tot Hem geschapen.*

1:17 *En Hij is voor alle dingen en alle dingen bestaan tezamen in Hem*

1:18 *En Hij is het Hoofd van het lichaam, namelijk van de gemeente,*

1:18 *Hij Die het Begin is, de Eerstgeborene uit de doden, opdat Hij in allen de Eerste zou zijn.*

1:19 *Want in Hem heeft heel de volheid het behaagd te wonen en door Hem alle dingen te verzoenen tot Hem vrede makende door het bloed van Zijn kruis, zowel de dingen en die op de aarde zijn en de dingen die in de hemelen zijn.*

Let op de parallellen van de gedeelten die op dezelfde plaats inspringen. 'Beeld' staat parallel met 'Begin', 'Eerstgeborene van heel de schepping' met 'Eerstgeborene uit de doden' in de verzen 15 en 18. De verzen 16 en 19 beginnen allebei met 'want in Hem' en de verzen 17 en 18 beginnen beide met 'en Hij is'.

Let hierin nu vooral op de overeenkomsten met de brief aan de Efeziërs. Ook hier heeft Paulus het over *ta panta*, 'alle dingen'. Deze *ta panta* bestaan, net zoals in Efeziërs, uit de dingen die in de hemelen zijn en die op de aarde zijn; en ook nu zien we het Hoofd terug, 'het Hoofd van het lichaam'. Evenals *kefalè* een belangrijk woord is in Efeziërs geldt dat ook voor *sooma*, lichaam. Ook daar zullen we natuurlijk nog aandacht aan besteden.

We proberen nu even stil te staan bij de grote concepten die Paulus in Efeziërs 1:10 en 11 bespreekt. Wat we uit Efeziërs leren is dat *ta panta* 'weer' in Christus bijeengebracht zullen worden, onder één Hoofd. Wat we uit Kolossenzen leren is dat *ta panta* in Christus geschapen waren (1:16) en in Hem verzoend¹ worden.

¹ Ook dit woordje voor 'verzoenen' is specifiek voor Efeziërs en Kolossenzen. We zullen dit *apokatallasso* ook gaan bespreken. Zie hiervoor ook mijn boekje *Verzoening*.

Paulus spreekt in Efeze 1:10 en 11 over dezelfde dingen als in Kolossenzen 1:15-20. Het 'verzoenen van alle dingen' is hetzelfde als 'weer alle dingen bijeen onder één Hoofd brengen'. En dat gebeurt allemaal 'in Christus'.

Dit is het eerste deel van het geheimenis waar Paulus het in Efeziërs 1 over heeft. Het tweede deel betrof – zoals we in de vorige studie gezien hebben – 'wij', Paulus en zijn lezers:

'In Hem zijn wij ook een erfdeel² geworden' (Ef. 1:11).

NBG en bijvoorbeeld Engelse vertalingen hebben hier, naar mijn idee meer correct: 'in Hem hebben wij ook een erfdeel verkregen.' Het is niet zozeer dat 'wij' een erfdeel geworden zijn; maar dat wij een erfdeel gekregen hebben: in Hem. Dat komt ook meer overeen met de vergelijkbare tekst in Kolossenzen 1:21

'En Hij heeft u, die voorheen vervreemd was en vijanden in het verstand in de boze werken, nu ook verzoend in het lichaam van Zijn vlees' (Kol. 1:21, 22).

Het is maar een klein woordje, maar in dit geval o zo belangrijk voor het begrip van de tekst. In Efeziërs 1 zegt Paulus, vrij vertaald:

Zoals de dingen die in de hemelen zijn en de dingen die op de aarde zijn in Christus wederom onder één Hoofd gebracht worden, zo hebben wij in Hem OOK een erfdeel gekregen.'

In Kolossenzen 1 zegt hij:

Zoals de dingen die in de hemelen zijn en de dingen die op de aarde zijn in Hem verzoend zijn, door het bloed van Zijn kruis, zo bent u, die eerst vijanden was, nu OOK verzoend in Hem, namelijk in het lichaam van Zijn vlees.'

Dit is het geheimenis van Efeze. Paulus lijkt te suggereren – ik zeg het nog voorzichtig – dat het eerste deel van het geheimenis niet zonder het tweede deel kan. De eenwording van de dingen in de hemelen en op de aarde heeft alles te maken met de eenwording van het Hoofd met het lichaam, van Christus met de gemeente.

² Het wordt bijna vervelend om te zeggen, maar ook het begrip 'erfdeel' en verwante woorden zijn essentieel. Ook die zullen in deze studies aan de orde komen.